

FERM WERK

brengt mens en werk samen

Begroting 2025-2028

Woerden, 09-04-2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
V3 visie, verbinden en vasthouden	4
Algemene en financiële uitgangspunten	6
Uitvoeringskosten	6
Activiteiten	7
Programma 1 Inkomensregelingen	8
Programma 2 Arbeidsparticipatie	12
Programma 3 Ontwikkelbedrijf en Beschut werk.....	15
Programma 4 Aanvullende dienstverlening.....	19
Paragrafen	21
Paragraaf bedrijfsvoering	21
Paragraaf Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	27
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
Inventarisatie van de risico's	27
Financiële kengetallen	29
Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien	29
Paragraaf financiering	29
Paragraaf verbonden partijen	31
Bijlagen	32
Verdeelsleutels	32
Kerncijfers per gemeente	33
Gemeente Woerden	33
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk.....	42
Gemeente Montfoort.....	51
Gemeente Oudewater	60
Financiële begroting	69

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2025-2028. Deze heeft in hoofdlijnen dezelfde inhoud (uitvoering van diverse wettelijke taken) en indeling (vier programma's en paragrafen) als de voorgaande begrotingen. Wel zijn de nieuwe verdeelsleutels (conform de GR aanpassing) voor de kostenverdeling van de kosten over de programma's en gemeenten in deze begroting aangepast. De nieuwe verdeelsleutels zijn in samenwerking met de gemeenten opgesteld.

In de kaderbrief 2025 hebben we de ingeslagen koers gecontinueerd. Daarom zijn in deze begroting geen beleidsaanpassingen opgenomen. Wel is de verhoogde taakstelling die het ministerie heeft opgelegd aan gemeenten ten aanzien van de statushouders opgenomen in de begroting en zijn de bedragen geïndexeerd. De inhoudelijke veranderingen met betrekking tot de statushouders zijn terug te vinden in programma 2 Arbeidsparticipatie. Voor al het overige beleid geldt dat we de uitvoering ervan continueren.

Desondanks is sprake van een sterke kostenstijging. De totale lasten van de begroting stijgen met ruim 3,5 miljoen. Deze kostenstijging kent een aantal oorzaken die allemaal technisch van aard zijn. Zo zijn de uitvoeringskosten geïndexeerd in verband met de CAO veranderingen en de materiele kosten geïndexeerd op basis van index cijfers van de afgelopen jaren. Ook de kosten van de bijstandsuitkeringen zijn sterk gestegen, deels door een volumeontwikkeling gebaseerd op de CPB raming en deels op basis van prijsontwikkeling. Ten tijde van het opstellen van de begroting is het moeilijk te voorspellen of tegenover deze kostenstijging ook een compensatie vanuit het rijk zal staan in de algemene uitkering en de specifieke uitkeringen. Ook voor Ferm Werk voelt dit ongemakkelijk. Ferm Werk staat voor een zeer uitdagende opdracht, zowel inhoudelijk als financieel. De arbeidsmarkt is krappere dan ooit en zal dit waarschijnlijk nog jaren blijven. Het mee laten doen van alle inwoners naar vermogen vergt van Ferm Werk meer dan in het verleden en dus een duidelijke visie, missie, strategie en doelstellingen. In 2023 zijn we gestart met een groot verbeter programma (Visie, Verbinden, en Vasthouden), gebaseerd op een intern onderzoek naar de stand in de organisatie. Inmiddels hebben we een nieuwe visie en missie geformuleerd die in deze begroting zijn opgenomen. Het implementeren van de visie en missie is in volle gang en we zijn tevens gestart met het formuleren van onze strategie en daarbij behorende meerjarige doelstellingen. We zullen deze strategische koers in de kaderbrief 2026 gaan opnemen en met u delen. Daarmee is het versterken van de organisatie in volle gang.

maart 2024,
Guido Eggermont
algemeen directeur

V3 visie, verbinden en vasthouden

In het eerste kwartaal van 2024 hebben wij gereageerd op de zienswijzen die de raden van onze vier gemeenten op onze Kaderbrief 2025 hebben gegeven. In deze reactie verwezen wij naar de herijking van onze visie, missie en kernwaarden lopende het jaar 2024. Deze herijkte organisatie-identiteit biedt het fundament waarop wij in de rest van het jaar 2024 een meer professioneel en toekomstbestendig Ferm Werk gaan bouwen. Dit doen wij onder andere met de middelen die wij in de Begroting 2024 daarvoor hebben opgenomen en middels het V3-programma. V3 staat voor Visie, Verbinden en Vasthouden. Het programma behelst de gehele organisatie: van onze visie op de lange termijn tot de dagelijkse uitvoering van vandaag. Uiteraard vloeit het een voort uit het ander en zijn we gestart met het herformuleren van onze visie, missie en kernwaarden (VMK). Daarna borduren wij hierop voort met het opstellen van strategische doelstellingen voor onze programma's, welke op hun beurt vertaald zullen worden naar jaarlijkse doelen die in onze begrotingen zullen landen.

Het opstellen van de Begroting 2025 valt samen met de afronding van het project VMK. Wij willen onze nieuwe visie, missie en kernwaarden graag met u delen, maar het is goed om te vermelden dat deze pas hun doorwerking zullen krijgen in de Kaderbrief en Begroting 2026, omdat de doorvertaling naar strategische doelen en jaarlijkse doelstellingen eind 2024 zal worden afgerond. Dit is eveneens het moment dat u van ons de Kaderbrief 2026 zult ontvangen. De visie, missie en kernwaarden gaan dus over de toekomst. Het schetst een beeld van waar wij naartoe willen gaan. Daar zijn we nu nog niet, maar de reis is in gang gezet.

Onze nieuwe visie laat zien wat onze droom is en onze missie schetst wat wij gaan doen om aan het realiseren van deze droom bij te dragen. Onze kernwaarden brengen vervolgens focus aan op de manier waarop Ferm Werk via de missie wil bijdragen aan de visie, welk gedrag we daarin belangrijk vinden. De visie, missie en kernwaarden zijn tot stand gekomen door input uit alle lagen van de organisatie en met steeds expliciete toetsing aan draagvlakpotentieel. Hieronder zullen wij de visie, missie en kernwaarden uiteenzetten en toelichten.

Visie

Wij dromen van een samenleving waarin iedereen door mee te doen zich welkom en waardevol voelt en waarde toevoegt aan de maatschappij.

Wij zijn ervan overtuigd dat iedereen het verdient om gewaardeerd te worden, een nuttige bijdrage te kunnen leveren aan zijn of haar omgeving en daarmee waarde toe te voegen aan de samenleving. Dit zorgt ervoor dat men zich welkom voelt, ongeacht achtergrond, overtuigingen of talenten. Iedereen doet mee. In zekere zin kan gesteld worden dat bij realisatie van de droom het sociaal domein, inclusief Ferm Werk, niet meer nodig is.

Missie

Wij zijn zakelijk met een sociaal hart. Aan iedereen die onze ondersteuning nodig heeft, bieden wij persoonlijke ontwikkeltrajecten, passende werkplekken en tijdelijke inkomensondersteuning. Met werkgevers die daaraan bijdragen, bouwen wij blijvende samenwerkingsrelaties op. En we werken actief samen met andere organisaties in de sociale keten. Zo creëren wij continu kansen voor de inwoners van onze arbeidsmarktregio's om mee te doen.

Ferm Werk voert wetten uit, binnen het kader van twee arbeidsmarktregio's. Dat is in de eerste plaats onze opdracht. We doen dat zakelijk met een sociaal hart. Iedereen die met ons te maken heeft, of dat nu een inwoner is, een werkgever of een samenwerkingspartner, ervaart een duidelijke en nieuwsgierige organisatie die altijd in verbinding op zoek is naar aansluiting op de verschillende behoeften waarvan sprake is. Vanuit eigenaarschap tonen wij lef om te staan voor onze doelen en de keuzes te maken die nodig zijn om kansen te creëren en zo bij te dragen aan onze visie.

Kernwaarden

Verbindend

We werken vanuit vertrouwen, betrokkenheid en plezier samen aan hetzelfde doel. We hebben daarbij oog voor elkaar. Ook betekent het in contact met elkaar samenwerken, met respect en waardering voor ieders inbreng, zonder oordeel vooraf. We delen onze kennis, talenten en ervaring met elkaar en creëren zo samen meerwaarde.

Lef

We gaan veranderingen en uitdagingen aan. We spreken onszelf uit, maken afspraken en nemen besluiten, ook als we dit lastig vinden. En we motiveren onze eigen keuzes en gedrag.

Nieuwsgierig

We staan open voor nieuwe ideeën, ervaringen en perspectieven, vanuit een leergierige en onderzoekende houding. Nieuwsgierig zijn betekent vragen stellen, luisteren, reflecteren en ontwikkelen.

Duidelijk

We communiceren begrijpelijk, concreet en eerlijk naar elkaar. We delen informatie en spreken verwachtingen uit. We geven en ontvangen feedback en spreken met elkaar, niet over elkaar. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. En we leggen uit waaróm we de dingen doen die we doen.

Eigenaarschap

We scheppen duidelijkheid in onze doelen en ieders rol, aandeel en verantwoordelijkheid daarin. Dit doen we daadkrachtig, vanuit een proactieve en resultaatgerichte houding. Dat betekent dat wij initiatief nemen, doelen stellen en meetbaarheid van prestaties nastreven. Vanuit eigenaarschap motiveren wij onze keuzes en ons handelen.

Bovenstaande kernwaarden laten duidelijk zien hoe wij ons willen opstellen naar inwoners, werkgevers, samenwerkingspartners, onze gemeenten en elkaar. Wij denken dat deze kernwaarden recht doen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid die wij dragen en ons in staat stellen om ook in de toekomst de uitdagingen van het sociaal domein én de arbeidsmarkt het hoofd te kunnen bieden. Wij geloven in onze nieuwe visie, missie en kernwaarden. Ze komen voort uit onze overtuigingen ten aanzien van een toekomstbestendige organisatie die vandaag en morgen in staat is om het verschil te maken voor iedereen die onze ondersteuning nodig heeft.

Algemene en financiële uitgangspunten

Uitvoeringskosten

Financiële algemene uitgangspunten

- In de begroting 2025 worden de materiële budgetten geïndexeerd met 4,9 %. De correctie is gebaseerd op de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (PBBP). (Bron Prijsindexen CPB*MEV 2024). In totaal is de prijsontwikkeling:

Prijsontwikkeling	Begroting 2025	Begroting 2024
2023	6,2%	4,9%
2024	3,3%	2,5%
2025	2,8%	0,0%

- Voor de medewerkers met de CAO SGO is voor 2025 rekening gehouden met een indexering van 2,5.

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten bestaan uit personeelskosten en ondersteunde budgetten (materiële kosten). Materiële kosten zijn kosten die je maakt om het werk te kunnen doen. Denk daarbij aan huisvesting, ICT, bedrijfswagens etc. In de onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht per programma weergegeven. Het verschil per programma toe te lichten, maakt het complex. Daarom is ervoor gekozen de stijging van de uitvoeringskosten op totaalniveau toe te lichten in plaats van op programmaniveau.

In de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk, staat aangegeven dat de bedrijfsvoeringskosten verdeeld moeten worden over de afzonderlijke programma's. Dit is voor het eerst toegepast op de Begroting 2025-2028.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Vershil
Lasten			
Programma Inkomensregelingen	2.182	4.194	2.011
Programma Arbeidsparticipatie	2.637	5.850	3.213
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	1.764	3.644	1.880
Programma Aanvullende dienstverlening	271	468	198
Programma Bedrijfsvoering	6.514	0	-6.514
Totaal Lasten	13.368	14.156	788

Toelichting verschillen

Bedragen x €1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Bedrag Verschil
Voor de medewerkers CAO SGO is rekening met een indexering van 2,5%.	179
Indexering 4,9% materiële budgetten	140
Een toename van de uitvoeringskosten voor de werkzaamheden m.b.t. de Wet inburgering 2021 (WI2021)	533
Lagere huisvestingslasten	-64
Totaal	788

Activiteiten

Overige

- Voor de prognose van het bijstandsvolume baseert Ferm Werk zich op de CPB-ramingen. Deze worden meerdere keren per jaar gepubliceerd door het CPB.
- De verwachte resultaten in de kaderbrief 2024 en 2025 zijn in de prognose van het bijstandsvolume meegenomen.
- De begroting 2025 is opgesteld conform de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling (V1.7). Hierin staat opgenomen dat de overhead, conform artikel 24 lid 4 sub D, verdeeld dient te worden over de programma's. Hierdoor verschuiven vanaf 2025 de kosten van Bedrijfsvoering naar de vier programma's.
- De Gemiddelde uitkeringsprijs op Ferm Werk niveau is vanaf 2025 vervangen door een gemiddelde uitkeringsprijs per gemeente. De verschillen tussen de gemeenten waren te groot.
- De CAO SGO voor het begrotingsjaar is nog niet definitief vastgesteld, daarom wordt er voor het begrotingsjaar een vast percentage gehanteerd, zijnde 2,5% .

Bestandsontwikkeling

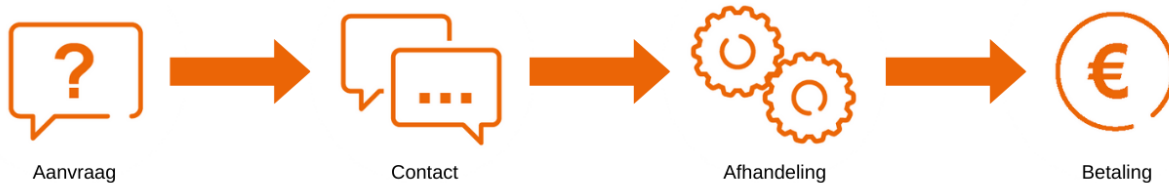
	Uitkeringen LO	SE WSW	Nieuw Beschut	Garantiebanen
Begroting 2024	1.107	228	39	165
Begroting 2025	1.170	199	39	167
Begroting 2026	1.170	189	42	174
Begroting 2027	1.170	184	46	175
Begroting 2028	1.170	178	49	178

Aantallen zijn gemiddelden per jaar.

Programma 1 Inkomensregelingen

Financiële stabiliteit is een voorwaarde om optimaal te kunnen participeren in de samenleving. Ferm Werk is scherp op de rechtmatige toekenning van bijstand en benadrukt de tijdelijkheid van de uitkering. Daarnaast zijn wij helder naar inwoners over wat zij van ons kunnen verwachten en ook wat wij van hen verwachten.

Uitgangspunten hierbij zijn dat alleen de inwoner die er recht op heeft de uitkering/regeling ontvangt, processen zo eenvoudig mogelijk zijn ingericht en maatwerk toegepast wordt als de situatie daarom vraagt; de omgekeerde toets gedachte.

Wat willen we bereiken?

Correcte verstrekking van uitkeringen op grond van Pwet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004

Het beoordelen van aanvragen en het verstrekken van uitkeringen en inkomensondersteunende regelingen op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 is een primaire taak van Ferm Werk. Dit brengt met zich mee dat deze verstrekkingen rechtmatig moeten zijn. Met andere woorden; Ferm Werk moet de bijbehorende wetten en regelgeving goed toepassen en uitvoeren, zodat alleen inwoners die er recht op hebben een verstrekking krijgt.

De rechtmatigheid wordt door de accountant getoetst. Wij stellen hierbij als doel dat we op het onderdeel werk en inkomen qua rechtmatigheid binnen de gestelde normen (foutmarge) blijven .

Wat gaan we daarvoor doen?

Controles uitvoeren conform IC en kwaliteitsplan

Middels controles op de uitgevoerde werkzaamheden (processen) weten we hoe we ervoor staan en kunnen we inspelen op aandachts- en verbeterpunten voor beleid en uitvoering. De terugkoppeling vindt plaats op zowel individueel als teamniveau.

Optimaliseren informatieverstrekking richting inwoners

Om de rechtmatigheid van aanvragen en uitkeringen goed te kunnen beoordelen, is het van groot belang dat de aanvragers juiste en correcte gegevens inleveren. Om fouten te voorkomen, is het belangrijk dat we aan de voorkant goed aangeven welke gegevens we nodig hebben en dat onze informatieverstrekking duidelijk is.

In 2025 doen we hiervoor het volgende:

- 2 x per jaar versturen we aan alle cliënten een nieuwsbrief met daarin aandacht voor dit onderwerp
- we houden de informatie op onze website up-to-date
- nieuwe brieven en beschikkingen schrijven we op B1-niveau

Uitvoeren van minimaal 1 themacontrole door team handhaving

Op basis van het handhavingsbeleidsplan en actuele thema's wordt in 2025 minimaal 1 themacontrole door handhaving uitgevoerd. Het doel hiervan is de rechtmatige verstrekking van lopende uitkeringen te toetsen.

Up to date houden van kennis medewerkers

De sociale zekerheidswetgeving is complex en voortdurend in ontwikkeling. Het is dan ook van groot belang om de kennis van onze medewerkers voortdurend op peil te houden. Daarom volgen alle inkomensconsulenten jaarlijks minimaal 1 training voorliggende voorzieningen/update ontwikkelingen Participatiewet.

Wat willen we bereiken?

Tijdige afhandeling van aanvragen op grond van Pwet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004

Voor het afhandelen van aanvragen geldt een wettelijke afhandelingstermijn. De inwoners zijn er, gezien hun vaak kwetsbare financiële situatie, echter gebaat bij een zo kort mogelijke afhandeltermijn. Aanvragen worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle aanvragen kunnen digitaal ingediend worden

Door automatisering zullen ook de laatste aanvragen digitaal ingediend kunnen worden.

Doorontwikkeling automatisering

In 2025 willen we meer automatiseren en huidig digitale mogelijkheden optimaliseren. Het doel is dat door de nieuwe automatiseringsmogelijkheden het aanvraagproces voor de inwoner eenvoudiger wordt en de interne doorlooptijden en daarmee de afhandeltermijnen verkort worden.

Gebruik digitale aanvragen laten toenemen

We gaan in 2025 nog meer gebruik gaan maken van onze mogelijkheden voor het digitaal indienen van aanvragen. Daardoor wordt het interne proces korter, wat een positieve invloed heeft op de afhandeltermijnen.

Huidige processen beschrijven en herijken

Wetgeving is constant in beweging. Het beschrijven en herijken van processen is hierdoor een noodzakelijk doorlopend proces.

Prestatie indicatoren

Ferm Werk (gemiddeld)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen LO	1120	1.107	1.170	1.170	1.170	1.170
Garantiebanen	151	165	167	174	175	178

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen IOAW, IOAZ	18.382	18.275	20.415	20.415	20.415	20.415
Loonkostensubsidie	1.360	1.567	1.654	1.744	1.793	1.855
Bbz levensonderhoud en bedrijfskredieten	247	276	275	275	275	275
Bijzondere bijstand	7.322	2.301	2.491	2.491	2.491	2.491
Inkomensregelingen uitvoeringskosten	2.414	2.182	4.194	4.221	4.242	4.269
Totaal Lasten	29.725	24.601	29.029	29.147	29.215	29.306
Baten						
Inkomensregelingen gemeentelijke bijdrage	29.055	23.932	28.359	28.477	28.545	28.636
Inkomensregelingen debiteuren ontvangsten	670	669	670	670	670	670
Totaal Baten	29.725	24.601	29.029	29.147	29.215	29.306
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Toelichting verschillen

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024

Bedrag
Verschil

Inkomensregelingen Participatiewet, IOAW, IOAZ: De verhoging van de kosten wordt veroorzaakt door:

- De verwachte toename van het gemiddeld aantal uitkeringen van 1107 in 2024 naar 1170 in 2025. Gebaseerd op de raming van het CPB.
- De verwachte toename van de gemiddelde uitkeringsprijs door stijging van het minimumloon van € 16.509 in 2024 naar € 17.453 in 2025

Stijging van het wettelijk minimumloon is bepalend voor de gemiddelde uitkeringsprijs. 2.140

Uitgangspunt voor begroting 2024 was realisatie 2022 + 10,15% verhoging 2023 + 2% als inschatting voor 2024. Hierdoor is de stijging van de uitkeringsprijs voor 2024 berekend op € 16.509.

Voor begroting 2025 is het uitgangspunt de gerealiseerde kosten van 2023. Om naar de prijs voor 2025 te rekenen, is eerst voor 2024 een opslag van 3,5% en voor 2025, 2,8% berekend. Dit maakt een gemiddelde uitkeringsprijs van € 17.453,-

Loonkostensubsidie: Er wordt ingezet op een groei naar 167 garantiebanen, waardoor de uitgaven van de loonkostensubsidie zal stijgen. Door de indexering van het minimumloon in 2023 én in 2024 komen de kosten ook hoger uit. Een eventuele stijging is mede afhankelijk van de loonwaardenmeting en de contracturen van de nieuwe garantiebanen. 87

Bijzondere bijstand: De bedragen voor reiskosten Internationale Schakelklas (ISK), overbruggingsuitkering en inrichtingskosten t.b.v. stathouders zijn verhoogd o.b.v. NIBUD normen. Voor de overige kosten zoals zwemles, kinderopvang en Sociaal Medische Indicatie (SMI) zijn we uitgegaan van de realisatie 2023 met daar op een verhoging van 3,5% voor 2024 en 2,8% voor 2025. 190

We zijn voor 2025 uitgegaan van twee maal de taakstelling 1e halfjaar 2024, zijnde 240 stathouders. De taakstelling zoals opgenomen in de Begroting 2024 was 278.

Inkomensregelingen uitvoeringskosten: conform gewijzigde GR wordt Overhead toegerekend aan de programma's. Het nadeel wat hier ontstaat wordt gecompenseerd 2.012

door een voordeel bij de bedrijfsvoering.

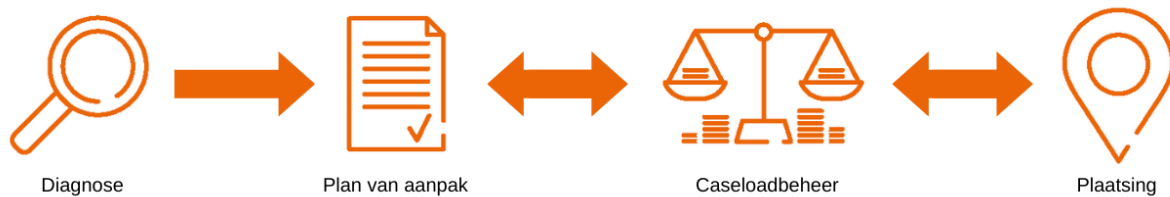
Totaal

4.428

Programma 2 Arbeidsparticipatie

Ferm Werk zet zich in voor maximale participatie van inwoners die een beroep doen op onze dienstverlening. Dat doen we door scherp te kijken naar iemands mogelijkheden en potentieel. Dat benutten we zo goed mogelijk en stemmen we zo mogelijk af op de vraag van ons lokale bedrijfsleven. Voor inwoners die aangewezen zijn op gesubsidieerde arbeid (garantiebanen) streven we ernaar om een maximale loonwaarde te bereiken. Samen met onze ketenpartners zorgen we voor een goede integratie van statushouders in de maatschappij en adequate uitvoering van de Nieuwe Wet Inburgering 2021 (NWI2021).

In de kaderbrief 2024 hebben we aangegeven op een aantal thema's uit het programma arbeidsparticipatie een aangepaste koers te gaan varen. Dit is verwerkt in onze doelstellingen voor 2024. In 2025 zetten we deze ingezette koers voort.

Wat willen we bereiken?

Dedicated consulent jongeren

Deze groep jongeren zal door een dedicated consulent begeleid worden.

Wat willen we bereiken?

Toename van de participatie van statushouders

Het aantal statushouders dat in de gemeente komt wonen, neemt toe en daarmee ook het bestand aan statushouders dat een uitkering ontvangt. Dit komt doordat deze groep over het algemeen een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

Om te zorgen dat statushouders sneller kunnen participeren, willen we voor een groep van 35 statushouders intensieve begeleiding inzetten en de resultaten hiervan monitoren. De verwachting is dat de toename van participatie van deze groep tussen de 25% en 35% sneller zal zijn dan bij cliënten die deze begeleiding niet krijgen. Ook verwachten wij dat 35% van deze groep binnen een jaar na het behalen van het inburgeringsexamen (parttime) werk heeft.

Wat gaan we daarvoor doen?

Methodisch werken Statushouders

35 statushouders (oude wetters) worden intensief begeleid door een toegewezen consulent, die een bewezen methode toepast (zoals de FIP methode). Deze 35 statushouders worden maximaal 18 maanden begeleid. Daarna maken zij plaats voor andere cliënten die deze intensievere begeleiding krijgen. We zijn in 2024 hiermee gestart en gaan na 18 maanden deze werkwijze evalueren.

Wat willen we bereiken?

Meer profiteren van arbeidsmarktregio's en beter aansluiten op arbeidsmarktontwikkelingen

Ferm Werk beweegt zich in twee arbeidsmarktregio's. De ontwikkelingen in deze regionale arbeidsmarktregio's bieden Ferm Werk kansen door schaalgrootte. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de inkoop van trajecten, in de regio beschikbare financiële middelen (landelijk en Europees), een breder aanbod aan werkgevers voor de inwoners en een breder aanbod aan werkzoekenden voor lokale ondernemers. We streven ernaar de kansen die de arbeidsmarktregio's bieden optimaal te benutten door te profiteren van capaciteit en middelen die in de arbeidsmarktregio aanwezig zijn.

De senior beleidsadviseur / projectleider die in 2024 werd aangetrokken focust zich op het optimaal benutten van middelen en capaciteit uit de regio's en zorgt voor nauwere aansluiting bij onze dienstverlening.

Als gevolg hiervan zullen meer cliënten de weg naar het lokale bedrijfsleven vinden. De verwachting is dat hiermee meer uitstroom kan worden gerealiseerd, namelijk 5% ten opzichte van de uitstroom naar werk/scholing in 2024.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet loonkostensubsidie voor bredere doelgroep

In 2024 experimenteren we in beide arbeidsmarktregio's met de inzet van forfaitaire loonkostensubsidie voor een bredere doelgroep. We zullen de effecten hiervan in 2025 nauwgezet volgen en na positieve evaluatie regulier inzetten.

Wat willen we bereiken?

Toename van de participatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

We zien dat inwoners die bijstandsafhankelijk zijn of worden, steeds meer behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (categorie C). Voor deze doelgroep is echter te weinig ondersteuningscapaciteit beschikbaar. We verwachten dat deze inwoners sneller en meer stappen kunnen zetten als er intensieve begeleiding plaats vindt. Daarom zijn we in 2024 gestart om van deze groep 35 cliënten (categorie C) intensief te begeleiden en de effecten daarvan te volgen.

De verwachting is dat de mate van participatie van deze inwoners toeneemt, namelijk:

- tussen 25% en 35% sneller dan bij cliënten die deze begeleiding niet ontvangen
- 5% tot 10% van deze cliënten zal de stap naar werk kunnen maken en (gedeeltelijk) uitstromen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Methodisch werken

35 cliënten uit categorie C worden intensief begeleid door een toegewezen consulent die een bewezen methode zoals FIP (Frequent, Intensief en Persoonlijk) toepast. Deze 35 cliënten worden maximaal 18 maanden begeleid. We zijn in 2024 hiermee gestart en gaan na 18 maanden deze werkwijze evalueren, finetunen en vervolgens continueren.

Wat willen we bereiken?

Realiseren extra duurzame garantiebanen.

Wij zijn afgelopen jaren succesvol geweest in het uitbreiden van het aantal garantiebanen. Hierdoor hebben mensen met een garantiebaan vaker wel dan niet uitzicht op een vaste aanstelling. Dit komt door ons zorgvuldige matchingsproces en de professionele jobcoaching op maat die we inzetten. Daarnaast zien we dat de huidige arbeidsmarkt ook meer openstaat voor aangepaste banen. Daarnaast blijven we mogelijk maken dat mensen met een indicatie garantiebaan de mooie stappen op de arbeidsmarkt maken die ze verdienen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dedicated accountmanager garantiebanen

Eind 2025 willen we op totaal 167 garantiebanen zitten. Gezien de realisatie eind 2023 op een totaal van 152 en dus de beginstand 2024, is dit een realistische begroting 2025. Hiervoor plaatsen wij nieuwe doelgroepers op een garantiebaan, vinden we nieuwe garantiebanen voor bestaande doelgroepers, waar de garantiebaan afloopt. En breiden we uren uit of stromen doelgroepers uit naar regulier werk.

Prestatie-indicatoren

Ferm Werk	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen LO	1120	1.107	1.170	1.170	1.170	1.170
Garantiebanen	151	165	167	173	175	180

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Trajectkosten	384	361	447	447	447	447
Inburgeringstrajectkosten	125	482	514	514	514	514
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten	1.855	2.245	4.984	5.021	5.052	5.100
Inburgering uitvoeringskosten	562	391	866	872	877	883
Totaal Lasten	2.927	3.481	6.812	6.854	6.891	6.944
Baten						
Arbeidsparticipatie gemeentelijke bijdrage	2.927	3.481	6.812	6.854	6.891	6.944
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Toelichting verschillen

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil lasten ten opzichte van Begroting 2024	Vershil
Trajectkosten: voor Bodegraven Reeuwijk is de begroting aangepast in lijn met de realisatie 2023	86
Inburgeringstrajectkosten: verhoogde taakstelling inzetten trajecten	32
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten: conform gewijzigde GR wordt Overhead toegerekend aan de programma's. Het nadeel wat hier ontstaat wordt gecompenseerd door een voordeel bij de bedrijfsvoering.	2.739
Inburgering uitvoeringskosten: De uitvoeringskosten voor de werkzaamheden rondom de uitvoering van de WI2021 vallen hoger uit door de complexiteit van de werkzaamheden, doorontwikkeling van de wetgeving, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende tarieven van inhuur.	475
Totaal	3.332

Programma 3 Ontwikkelbedrijf en Beschut werk

Ons Ontwikkelbedrijf is een leer- en werkbedrijf. We organiseren werk en begeleiden en ontwikkelen geïndiceerde medewerkers (SW, Garantiebanen en Beschut). In voorkomende gevallen gebruiken we het Werkbedrijf ook als re-integratie-instrument voor inwoners die gebruik maken van de Participatiewet (of IOAW/-Z). We hebben oog voor het individu en voor zijn of haar potentie. Onze opdracht portefeuille stemmen we af op de som van het aanwezige potentieel van onze doelgroepen. Daarnaast zijn we alert op tariefstellingen bij onze opdrachten. Onze grootste uitdaging is gelegen in de transitie van de gesubsidieerde arbeid, van WSW naar beschut en garantiebanen. Dit vergt besluitvorming, een kritische blik naar het verkrijgen van werk en ruimte maken voor het ontwikkelen van de verschillende doelgroepen om ze maximaal mee te kunnen laten doen.

Wat willen we bereiken?

Besluit toekomst gesubsidieerde arbeid

Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is de instroom in de sociale werkvoorziening geëindigd. Een deel van de doelgroep arbeidsbeperkten is vanaf dat moment aangewezen op een plek 'nieuw beschut' binnen Ferm Werk, een ander deel op een gesubsidieerde baan bij een reguliere werkgever (garantiebaan). Deze wijziging in de regelgeving heeft in de toekomst fundamentele gevolgen voor de organisatie en de financiën van Ferm Werk. Bijvoorbeeld voor de opbrengsten die kunnen worden gegenereerd en de infrastructuur die daarvoor nodig is (huisvesting en begeleidingsorganisatie). In 2023 is een begin gemaakt met het in kaart brengen van deze gevolgen en een eerste inventarisatie is gemaakt van mogelijke beleidskeuzes. Er is kennis gedeeld met de raden van de deelnemende gemeenten. We hadden ons voorgenomen om in 2024 tot besluitvorming over te gaan, maar hebben vertraging opgelopen door verloop en hebben extra tijd nodig voor de organisatiebrede Visie en Strategie. In 2024 willen we de koers verder uitgewerkt hebben en in de kaderbrief 2026 met u delen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Besluitvorming

Na U eind 2024 te hebben geïnformeerd over de strategie ten aanzien van de gesubsidieerde arbeid gaan we maar mogelijk deze koers opnemen in de begroting 2026. Indien nodig gaan we u in 2025 ook scenario's ter besluitvorming voorleggen. Uiteindelijke besluitvorming hierover in de gemeenteraden vindt plaats na uitgebreide informatieverstrekking en mogelijkheden om de voorstellen te bediscussiëren. Besluitvorming in de gemeenteraden betreft het vaststellen van een zienswijze op het voorgelegde meest wenselijke scenario.

Vorbereiding implementatie

Op basis van de besluitvorming in 2025 start Ferm Werk met het opstellen van een project/implementatieplan Toekomst Werkbedrijf.

Vorbereiding besluitvorming

In het V3 programma hebben we in 2023 de missie en visie verwoord. in de eerste helft van 2024 gaan we de organisatie strategie beschrijven. In deze strategie zal het onderwerp gesubsidieerde arbeid een prominente plaats innemen. Vanuit de strategie zullen we in de kaderbrief 2026 onze kijk op de ontwikkeling van gesubsidieerde aan het bestuur en de gemeenteraden voorleggen.

Wat willen we bereiken?

Ontwikkelen

De kerntaak van het ontwikkelbedrijf is om, door middel van trainingen en werken, vaardigheden van medewerkers en overige deelnemers duurzaam te ontwikkelen zodat zij zo maximaal mee kunnen doen. Dit draagt bij aan de eigenwaarde en het zelfbeeld van onze medewerkers en deelnemers maar ook aan de economische en maatschappelijke waarde van het lokale bedrijfsleven, organisaties en Ferm Werk.

Onze leidinggevenden hebben de cruciale taak om de potentie van een medewerker en deelnemer te herkennen. Samen met de hen een plan op te stellen om dit potentieel stapsgewijs te ontwikkelen waardoor zij zo maximaal mogelijk mee kunnen doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorstroom naar een externe werkplek bevorderen.

Jaarlijks willen wij 5% van de interne medewerkers duurzaam bemiddelen naar werk bij een externe werkgever.

Werkervaringsplek (WEP)

Per afdeling zijn er 3 tot 5 Werk Ervaring Plekken (WEP) omschreven en beschikbaar waar medewerkers en deelnemers met een bijpassende ontwikkelvraag in tijdelijk geplaatst en begeleid kunnen worden. Gedurende het traject worden de vorderingen door de praktijkopleider geregistreerd in het personeels- en of cliëntvolgsysteem. Van daaruit wordt ook de verantwoording gedaan.

60% van de medewerkers heeft een actueel Individueel ontwikkelingsplan (IOP).

Het aantal medewerkers met een persoonlijk ontwikkelingsplan ligt rond de 60%. Dit is een inschatting omdat de Individuele Ontwikkelplannen wel worden vastgelegd, maar we niet beschikken over managementinformatie die dit registreert. Alle nieuwe medewerkers (Nieuw Beschut) krijgen bij aanvang dienstverband wel direct een IOP. Hierbij is de focus extra gericht op het ontwikkelen van de vaardigheden met als doel om in een vroeg stadium de mogelijkheden op regulier en zelfstandig bij te brengen.

Wat willen we bereiken?

Werk

Het is onze doelstelling om onze opdrachtenportefeuille te laten aansluiten bij het potentieel van onze medewerkers. Hierbij houden wij rekening met de passendheid van het werk, dat het zo duurzaam mogelijk is en aansluit bij het lokale bedrijfsleven. Wij hechten er tevens veel waarde aan dat er een goede balans is tussen de ruimte voor ontwikkeling van de mens en de gevraagde productie. Door een goede verhouding te hebben tussen productieve uren van gemiddeld 60% ten opzichte van uren van ontwikkeling gemiddeld 15% (25% overige uren waaronder verlof en verzuim) en deze tegen een zo passend mogelijk tarief uit te laten voeren kunnen wij de meest optimale NTW bewerkstelligen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Relatiebeheer

Door de diverse contactmomenten in ons netwerk weten we wat er speelt bij het lokale bedrijfsleven en acquireren wij de opdrachten die qua werk en financiën passen bij het potentieel van onze medewerkers op dat moment. We zijn hierbij tevens kostenbewust om tot een zo hoog mogelijke NTW per opdracht te komen. Op die wijze kunnen wij de prognose in de begroting volgen en realiseren.

Optimalisatie matchingsproces

Wij zien met de afbouw van de WSW dat huidige werk(plekken) in de komende jaren, bij het natuurlijke verloop, mogelijk niet altijd meer ingevuld kan worden vanuit dezelfde doelgroep. Met de komst van de P-wet zijn ook de contractuele omstandigheden gewijzigd die de huidige inleners al jaren gewend zijn. Door het matchingsproces te optimaliseren en te verbreden kunnen we meer gestructureerd op de vervangingsvraag van de toekomst inspelen. Zo kunnen we de werkgevers hier ook goed in voorbereiden en het juiste verwachtingsmanagement creëren.

We zullen hiervoor in Q2 tot een overzicht komen van de verwachte jaarlijkse vervangingsvraag en het potentiële aanbod aan medewerkers dat op die toekomstige vacatures kan worden voorgesteld. De afdelingen Intern, Extern en Garantiebannen zullen vervolgens gezamenlijk de procesomschrijving opstellen die voorziet in het maken van de benodigde match. Zo creëren wij ook daadwerkelijk een

hulpmiddel om jaarlijks planmatig de juiste matches te maken. In Q4 zal de procesomschrijving en het hulpmiddel klaar zijn zodat het geïntegreerd wordt in de werkwijze.

Prestatie-indicatoren

Ferm Werk	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Nieuw beschut	28	39	39	42	46	49
Se Wsw	224	228	199	189	184	178

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Loonkosten SW-bedrijf	7.824	8.265	7.772	7.413	7.164	6.812
Loonkosten Nieuw Beschut	773	665	1.198	1.319	1.432	1.540
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut	1.260	1.764	3.644	3.693	3.758	3.797
Totaal Lasten	9.857	10.693	12.615	12.425	12.354	12.149
Baten						
Loonkosten SW-bedrijf	109	0	0	0	0	0
Loonkosten Nieuw Beschut	352	0	412	448	485	521
Netto toegevoegde waarde	3.086	2.975	2.916	2.821	2.762	2.687
SW-bedrijf en Nieuw Beschut gemeentelijke bijdrage	6.309	7.718	9.287	9.157	9.108	8.941
Totaal Baten	9.857	10.693	12.615	12.425	12.354	12.149
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Toelichting verschillen

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Verskil
Loonkosten SW-bedrijf: Door de stijging Wettelijk Minimum Loon (juli 2023: 3,0% + januari 2024: 7,4% + juli 2024: + 1,2% en januari 2025: +2,32%) is er een stijging van de salarislasten.	558
Loonkosten SW-bedrijf: Dalend bestand (-29 SE) door bereiken pensioenleeftijd.	-1.051
Loonkosten Nieuw Beschut: Door de stijging Wettelijk Minimum Loon (juli 2023: 3,0% + januari 2024: 7,4% + juli 2024: 1,2% + januari 2025: 2,32%) is er een stijging van de salarislasten.	533
Loonkosten Nieuw Beschut: Baten loonkostensubsidie is in begroting 2024 gesaldeerd met salarislasten	-412
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut: conform gewijzigde GR wordt Overhead toegerekend aan de programma's. Het nadeel wat hier ontstaat wordt gecompenseerd door een voordeel bij de bedrijfsvoering.	1.880
Netto toegevoegd waarde (baten): Rekening houdend met een dalend Wsw-bestand.	-59
Totaal	1.861

Programma 4 Aanvullende dienstverlening

Het programma aanvullende dienstverlening bevat alle taken waarover gemeenten afzonderlijk kunnen besluiten de uitvoering bij Ferm Werk onder te brengen.

Wat willen we bereiken?

Bijdrage leveren aan het behalen van de taakstelling huisvesting statushouders

We faciliteren de gemeenten bij het behalen van de door het Rijk opgelegde taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Dit doen we in samenwerking met het Centraal Opvang Asielzoekers, de woningbouwverenigingen, gemeenten en Vluchtelingenwerk/Vluchtelingensteunpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het koppelen van statushouders aan een woning

Op het moment dat een statushouder aan een gemeente gekoppeld is plannen we in afstemming met het COA, de woningbouwvereniging en Vluchtelingenwerk/Vluchtelingensteunpunt de "regeldag" in, het moment waarop de statushouder de toegewezen woning bezichtigt en het huurcontract tekent. Daarna kan het proces ingang gezet worden voor het aanvragen van een uitkering en kunnen de overige zaken geregeld worden.

Wat willen we bereiken?

Juiste advisering aanvragen Ondersteuningsfonds Bodegraven- Reeuwijk

We beoordelen de aanvragen die binnenkomen voor een vergoeding vanuit het Ondersteuningsfonds op situatie, voorliggende voorzieningen en het inkomen. Daarover geven we advies aan het sociaal team.

Wat gaan we daarvoor doen?

Up to date houden kennis sociale regelgeving

We zorgen dat de consultants over voldoende kennis beschikken d.m.v. training voor het bepalen van voorliggende voorzieningen en de inkomenssituatie van de aanvrager om een goed advies af te kunnen geven.

Wat willen we bereiken?

Tijdig en correct afhandelen aanvragen declaratieregeling en TMZ

Voor de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater voeren we 2 gemeentelijke inkomensondersteunende regelingen uit. Dit zijn de declaratieregeling (financiële bijdrage voor sport, cultuur en educatie) en de Tegemoetkoming Meerkosten Zorg (financiële bijdrage extra kosten wegens chronisch ziekte of handicap).

Aanvragen worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Alle aanvragen kunnen digitaal ingediend worden

Door automatisering zullen ook de laatste aanvragen digitaal ingediend kunnen worden.

Doorontwikkeling automatisering

In 2025 willen we meer automatiseren en huidige digitale mogelijkheden optimaliseren. Het doel is dat door de nieuwe automatiseringsmogelijkheden het aanvraagproces voor de inwoner eenvoudiger wordt en de interne doorlooptijden en daarmee de afhandeltermijnen verkort worden.

Gebruik digitale aanvragen laten toenemen

We gaan in 2025 nog meer gebruik gaan maken van onze mogelijkheden voor het digitaal indienen van aanvragen. Daardoor wordt het interne proces korter, wat een positieve invloed heeft op de afhandeltermijnen.

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Regeling TMZ	125	119	133	133	133	133
Declaratieregeling	724	636	828	828	828	828
Regeling TMZ uitvoeringskosten	63	0	68	68	68	68
Ondersteuningsfonds uitvoeringskosten	19	21	23	23	23	23
Declaratieregeling uitvoeringskosten	140	0	143	143	143	143
JIP uitvoeringskosten	67	0	0	0	0	0
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten	55	51	72	72	72	72
Participatieverklaringstraject	3	0	0	0	0	0
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten	0	199	163	163	164	166
Totaal Lasten	1.194	1.025	1.429	1.430	1.431	1.433
Baten						
Aanvullende dienstverlening gemeentelijke bijdrage	1.193	1.025	1.429	1.430	1.431	1.433
Aanvullende dienstverlening debiteuren ontvangsten	1	0	0	0	0	0
Totaal Baten	1.194	1.025	1.429	1.430	1.431	1.433
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Toelichting verschillen

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil lasten ten opzichte van Begroting 2024	Verskil
Declaratieregeling: Door de indexeringen volgens Nibud is er een stijging van de kosten voor sport-, internet en school. Door het toegenomen aantal statushouders zijn er meer aanvragen die ambtshalve worden toegekend.	192
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten: Het budget voor uitvoeringskosten loopt gelijk op met de verhoogde taakstelling vanuit het Rijk.	42
Uitvoeringskosten: In de begroting 2024 staat € 199 opgenomen voor Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten. Vanaf 2025 zijn de uitvoeringskosten verder gespecificeerd naar Regeling TMZ uitvoeringskosten € 68 en Declaratieregeling uitvoeringskosten € 143	12
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten: conform gewijzigde GR wordt Overhead toegerekend aan de programma's. Het nadeel wat hier ontstaat wordt gecompenseerd door een voordeel bij de bedrijfsvoering.	158
Totaal	404

Paragrafen

Paragraaf bedrijfsvoering

Verbetering bedrijfsvoering (V3)

In de kaderbrief 2024 hebben we het bestuur gevraagd extra middelen ter beschikking te stellen voor de verbetering van de bedrijfsvoering. De gemeenteraden hebben structureel middelen ter beschikking gesteld vanaf 2024 en incidenteel in 2023. De structurele middelen (procesadviseur en functioneel beheer) zetten we in als versterking van het fundament voor het continu verbeteren en optimaliseren van processen in de uitvoering. We merken echter dat er in de organisatie ook grote behoefte is aan een duidelijke koers die antwoord geeft op de vraag hoe we de veranderingen op de arbeidsmarkt (krapte) en de ontwikkeling van de werkzoekende inwoners (o.a. meer statushouders, meer psychische problematiek en knellende wetgeving) effectief kunnen oplossen.

Begin 2023 zijn we daarom gestart met een onderzoek. Voor dit onderzoek is een specialist ingehuurd. De specialist is in het 2e kwartaal van 2023 gestart met het houden van interviews met ca. 35 medewerkers. Naar aanleiding van de interviews is een verslag met aanbevelingen opgesteld. Met de aanbevelingen uit het verslag hebben we medio 2023 een meerjarig programma opgesteld (V3: Visie, Verbinden en Vasthouden). Daarmee is de voorbereiding van de verandering van de bedrijfsvoering afgerond. Het V3 programma bestaat uit meerdere projecten. We voeren het programma waar mogelijk binnen de eigen formatie uit en gebruiken eigen en waar nodig incidentele middelen om het programma te financieren om zo geen beroep op de gemeenten te hoeven doen. Daarmee verwachten we dat de doorlooptijd van het programma ongeveer drie jaar zal zijn. Het eerste project (Visie, Missie, Kernwaarden) is eind december afgerond. De implementatie van dit eerste project zal plaatsvinden in 2024. Ook de overige projecten zullen in 2024 en 2025 worden uitgevoerd.

Naast het programma zijn er tevens een groot aantal projecten gestart om urgente problemen op te lossen, zowel in de bedrijfsvoering als in de uitvoering. Samen met het veranderprogramma vormen deze projecten een geheel om de noodzakelijke modernisering in de organisatie aan te brengen. In 2024 en 2025 zijn een aantal projecten in het V3 programma gepland, t.w. Strategie, Organisatie, Rollen, Doelstellingen en Meten.

Financiën

Door budgethouders beter te faciliteren met financiële kengetallen raken zij meer in control. Hierdoor is het voor de budgethouders beter mogelijk om tijdig bij te sturing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vereenvoudiging financiële administratie

Onderzoek naar de vereenvoudiging van het inkoopproces en de rechtmatigheidsverantwoording. Onderzoek naar de vereenvoudiging van het rekeningschema.

Verdergaande automatisering financiële administratie

Onderzoek naar de mogelijkheden om rapportages rechtstreeks uit de systemen te genereren.

Borging totstandkomingsprocessen financiële rapportages

De totstandkoming van de financiële rapportages is belegd bij een beperkte groep medewerkers. Door vastlegging van de processtappen kan deze afhankelijkheid verminderd worden.

Personeel

In het V3 programma is bij de verkenning van het onderwerp bedrijfsvoering gebleken dat de doekracht bij Ferm Werk groot is, maar dat we denk- en sturingskracht missen. Het gevolg is dat we heel hard werken en een hoge werkdruk ervaren. De vakkennis en veranderkracht op onderwerpen als HRM, Informatievoorziening, Inkoop, en Financiën is schaars. Het versterken van de kennis en het vergroten van de veranderkracht is nodig om het verandervermogen van de organisatie te vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opleiding

Om de denk- en sturingskracht te vergroten in de organisatie is een programma opgesteld m.b.t. training, opleiding en coaching.

We stimuleren dat medewerkers zich blijven ontwikkelen (een leven lang leren) en dat de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden van iedereen up-to-date zijn. Er is een opleidingsbudget per medewerker.

Tijdens de jaarlijkse functioneringsgesprekken is opleiding een thema dat altijd besproken wordt. Door aansluiting bij de Groene Hart Academie zijn de mogelijkheden voor training vergroot voor de medewerkers.

Ziekteverzuim

Er is constant aandacht voor het ziekteverzuim. We werken altijd aan terugdringen van het ziekteverzuim.

De leidinggevenden krijgen verzuimtrainingen en/of intervisie m.b.t. verzuim. Alle leidinggevenden hebben periodiek overleg met de bedrijfsverpleegkundige/verzuimcoördinator. Met medewerkers die frequent of langdurig ziek zijn vinden gesprekken plaats. We zijn aangesloten bij een arbodienst die met ons meedenkt in preventie van het verzuim.

We hebben een up-to-date vitaliteitsplan, er is aandacht voor duurzame inzetbaarheid en werkdruk is een vast agendapunt op werkoverleggen.

Formatieplan uitvoeren (rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden implementeren))

De HR instrumenten functiewaardering, functieomschrijvingen en functioneringsgesprekken zijn op orde.

De functies zijn gewaardeerd en de functiebeschrijvingen zijn beschreven op output met een beeld van gevraagde kennis en competenties, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Er is een 0-meting geweest en een programma opgesteld voor training, coaching en intervisie.

Communicatie

Ferm Werk helpt de inwoners van onze vier gemeenten mee te doen in de samenleving. Door degenen met de laagste inkomens een tijdelijke bijstandsuitkering of regeling te verstrekken. Door samen met werkgevers banen te vinden of creëren die passen bij iemands vermogen om te werken. Door samen met onze sociale partners de nieuwkomers te helpen bij hun eerste stappen in de Nederlandse samenleving.

Ons belangrijkste communicatiedoel is te zorgen dat duidelijk is waarvoor mensen bij Ferm Werk terecht kunnen. Dat geldt zowel voor inwoners als werkgevers en zowel voor de vier opdrachtgevende gemeenten als andere stakeholders. We willen de communicatie zo organiseren, zodat we het maximale bereiken als het gaat om de participatie van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Communicatie met gemeenten

Ferm Werk is verantwoordelijk voor de uitvoering van veel en complexe wetten en regelingen. We ondersteunen raadsleden in hun informatiebehoefte op dit gebied. Daarom gaan we door met de bezoeken van raadsleden aan Ferm Werk en van vertegenwoordigers van Ferm Werk aan de Raad. Op de belangrijkste thema's ontwikkelen we materiaal en organiseren bijeenkomsten. Daarmee informeren we gemeentefunctionarissen over wetten, regelingen en de vraagstukken waar we op uitvoerings- en sociaal vlak tegenaan lopen. We willen en moeten transparant zijn over doelen, prestaties, uitvoeringsvraagstukken en financiën. Ook in onze rapportages werken we aan begrijpelijker taalgebruik en een betere weergave van informatie in cijfers.

Communicatie met inwoners

We gaan verder met het herschrijven van documenten in begrijpelijker taal en waar nodig aanpassen naar een duidelijke maar vriendelijke tone of voice.

In de online 'Mijn Ferm Werk' omgeving passen we formulieren aan waardoor ze makkelijker en/of sneller in te dienen zijn.

We gaan de mogelijkheden onderzoeken om onze cliënten via e-mail te benaderen met belangrijke nieuwsberichten. Zo hebben zij belangrijke informatie eerder. De gedrukte Nieuwsbrief Werk & Inkomen kan hiermee deels worden vervangen.

Voor inwoners die nieuw in de bijstand komen, zorgen we voor o.a. aangepast informatiemateriaal en een bijeenkomst.

Voor nieuwkomers voegen we een onderdeel op de website toe met alle informatie. Ook leveren we een verbeterde versie van de huidige brochure voor deze doelgroepen op.

Communicatie met werkgevers

We willen werkgevers een goed beeld geven van de scholing, voorbereiding en begeleiding die wij de mensen geven die bij ons een traject volgen. Maar ook van het advies en de begeleiding die er voor de werkgevers zelf hierin is. Werkgevers weten niet altijd waar ons te plaatsen tussen alle andere instanties in het sociaal domein. Daarom breiden we de on- en offline beschikbare informatie voor werkgevers uit. In het eerder genoemde onderzoek naar de mogelijkheden voor een e-mailnieuwsbrief nemen we de werkgevers mee.

We intensiveren ook op communicatievlak de samenwerking met de beide ArbeidsMarktRegio's en WerkgeversServicepunten.

Corporate Communicatie

Het imago van Ferm Werk heeft te lijden gehad onder de negatieve geluiden van de afgelopen jaren. Het zal even duren om dit om te buigen. Vaker, meer en laagdrempeliger communiceren zal op termijn bijdragen aan een positiever beeld.

Onze personeelswerving gaan we versterken om het benodigde personeel te verkrijgen. We passen informatie op de website aan en breiden deze uit.

Planning en Control

Het doel van de planning en control cyclus is om het bestuur tijdig en volledig te informeren zodat zij de mogelijkheid hebben om beleidsaanpassingen door te voeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Periodiek rapporteren aan dagelijks bestuur

Voorafgaand aan het kalenderjaar wordt in samenspraak met het dagelijks bestuur een vergader- en rapportageschema opgesteld. In dit schema wordt aangegeven wanneer de planning en control instrumenten worden behandeld. Door voorafgaand de begroting vast te stellen, periodiek de realisatie te rapporteren en achteraf via de jaarrekening de verantwoording af te leggen, wordt het dagelijks bestuur tijdig en juist geïnformeerd.

Rechtmatigheidsverantwoording in jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het onderzoek naar rechtmatigheid en geeft in de jaarrekening een rechtmatigheidsverklaring af. De accountant controleert vervolgens de jaarrekening en de daarbij behorende rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en rechtmatigheid. In deze verantwoording worden alleen afwijkingen opgenomen die onder een door het dagelijks bestuur gestelde grens uitkomen.

Uitvoeren controles volgens kwaliteits en IC plan

Middels interne controle en kwaliteitscontroles zorgen we ervoor dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering en processen verbeteren en risico's worden beheerd door de juiste maatregelen hierop af te stemmen.

Informatievoorziening

Een adequaat en efficiënt ingerichte informatievoorziening is van belang voor de optimale werking van de dienstverlening, bedrijfsprocessen en bedrijfsvoering van Ferm Werk. De huidige informatievoorziening is minimaal ingericht, zowel qua applicatie inrichting en functionele ondersteuning, en de besturing is gefragmenteerd. Hierdoor is de inzet van diverse digitale toepassingen onvoldoende efficiënt en effectief. De komende jaren wordt de organisatie, de inrichting en de besturing van de informatievoorziening herzien om zodoende meer van toegevoegde waarde te kunnen zijn van de dienstverlening en bedrijfsvoering van Ferm Werk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Professionaliseren van Team Informatievoorziening

Het huidige team Informatievoorziening heeft een beperkte omvang en takenpakket. Met de brede inzet en gebruik van diverse digitale toepassingen neemt de ondersteuningsbehoefte uit de organisatie toe. De huidige inrichting en organisatie is daar niet op ingericht. In 2024 wordt een plan

opgesteld voor de professionalisering van het team Informatievoorziening. Dit zal vanaf 2025 worden geëffectueerd.

Meer werken met data

Evenals veel andere overheidsorganisaties beschikt Ferm Werk over een uitgebreide set aan data. Deze data wordt gebruikt voor de dagelijkse bedrijfsvoering en verantwoording. In 2024 wordt de huidige DMS vervangen en dit biedt mogelijkheden om de ontsluiting van data te verbeteren en te gebruiken bij beleidsvorming en ontwikkeling. In 2025 zullen hiervoor dashboards worden ontwikkeld.

Harmonisatie applicatiehuishouding

In 2024 is het huidige applicatielandschap van Ferm Werk in beeld gebracht. Enkele applicaties moet worden vervangen of kunnen efficiënter worden gebruikt. In 2025 wordt hier invulling aangegeven bij het gebruik van Exact, Competence en de Snelbalie.

Optimalisering van procesinrichting

Diverse applicaties kunnen efficiënter worden in gezet ter ondersteuning van de primaire processen. Door de workflow in applicaties af te stemmen op de procesinrichting kan de efficiency en effectiviteit toenemen. In 2024 wordt er geprioriteerd op gewenste verbeteringen in de procesvorming en een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan start in 2024 en loopt door in 2025.

Samenwerking ICT Woerden

In 2023 is een DVO met ICT Woerden afgesloten voor de levering van de ICT-diensten aan Ferm Werk. De dienstverlening wordt jaarlijks geevalueerd. In 2025 zal de professionele relatie tussen Ferm Werk en ICT Woerden worden verdiept, waarbij continuïteit van de ICT-omgeving en anticiperen op incidenten leidt tot structurele verbetering van de stabiliteit van de ICT-omgeving.

Procesoptimalisatie

Het verbeteren van de efficiëntie en effectiviteit binnen Ferm Werk door middel van procesverbetering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beschrijven van processen

De primaire bedrijfsprocessen zijn beschreven, geanalyseerd en verbeteringen zijn doorgevoerd in de systemen van Ferm Werk.

Implementeren PDCA cyclus

Door te werken volgens de Plan-Do-Check-Act methode worden processen niet alleen beschreven, maar worden ze ook getoetst en waar nodig aangepast. Hierdoor wordt de professionalisering structureel geborgd.

Procesverantwoordelijkheid beschrijven en implementeren

Door voor elk proces een proceseigenaar te benoemen wordt de verantwoordelijkheid helder belegd in de organisatie. Vanuit eigenaarschap worden verbeteringen continue doorgevoerd.

Privacy en informatiebeveiliging

De omgang met persoonsgegevens brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het veld rond privacy en informatiebeveiliging wordt steeds complexer. Dit komt onder andere door de vele gegevensuitwisselingen met (keten)partners, de technische mogelijkheden, gebruik van big en open data voor dienstverlening en de veranderde wetgeving. Het team privacy en informatiebeveiliging heeft continu aandacht voor het vergroten van het privacybewustzijn en of onze gegevens en systemen voldoende veilig zijn. Daarnaast toetsen zij of we voldoen aan de eisen van wet- en regelgeving. In 2023 haalden we een 1.8 voor het volwassenheidsniveau op het vlak van informatiebeveiliging. (Norea-normen) In 2025 willen dit niveau minimaal naar 2.5 hebben gebracht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bewustwording in organisatie

Het team PIV voert regelmatig bewustwordingscampagnes uit via de verschillende kanalen. Dit doen zij door zichtbaar te zijn in teamoverleggen, op intranet of via de privacy-ambassadeurs in de

organisatie. Daarnaast zal de FG en de CISO twee keer per jaar een rapportage aanbieden aan het MT met de bevindingen en aandachtspunten op het gebied van privacy en informatiebeveiliging.

BIO meting

In het kader van de wetgeving Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) zullen we een BIO-meting laten doen. Hierbij wordt getoetst aan welke normen wij voldoen en waar nog aandacht voor nodig is.

Inkoop en aanbesteding

De overheid moet zich aan specifieke aanbestedingsregels houden. Door het opvolgen van deze regels kopen we integer in en krijgen we de beste kwaliteit voor de best mogelijke prijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

Contractbeheer verbeteren

Om te kunnen voldoen aan inkoop- en aanbestedingsregels is het van groot belang dat het contractenbeheer op orde is. Dit betekent eenduidig en op één en dezelfde plek de contracten opslaan, tijdig meldingen ontvangen over wanneer contracten verlopen en eigenaarschap van de (team)managers.

Spendanalyse

Eenmaal per jaar draaien van een spendanalyse (uitgavenanalyse). Dit geeft inzicht in de samenhang tussen de bestedingen van verschillende afdelingen, de noodzaak van het al dan niet aanbesteden van inkooppakketten en het jaarlijks verwerken van facturen.

Professionaliseren inkoop functie

In 2024 starten we, als onderdeel van de verbetering van de bedrijfsvoering, met het professionaliseren van de inkoopfunctie. Dit behelst het maken van beleid, processen, formatie en registratie. In 2025 willen we de implementatie hebben afgerond, zodanig dat er in de jaarrekening 2025 geen onrechtmatigheden op het gebied van aanbesteden meer voorkomen.

Beleidsindicatoren

In het kader van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is verplicht gesteld dat maatschappelijke effecten in de programma's onderdeel uitmaken van de begroting. Hiervoor zijn beleidsindicatoren opgesteld. Voor het programma Bestuur en Ondersteuning zijn dit de volgende indicatoren:

Naam indicator	Eenheid
Formatie*	FTE per 1.000 inwoners
Bezetting**	FTE per 1.000 inwoners
Apparaatkosten	Kosten per inwoner
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen
Overhead	% van totale lasten

*Formatie betreft de personele bezetting zoals deze staat opgenomen in het Formatieplan. Omdat in Ferm Werk 4 gemeenten deelnemen, doet het beeld dat de indicatoren op basis van het aantal inwoners geven, geen recht aan waarvoor de beleidsindicatoren in het leven zijn geroepen. Om toch tegemoet te komen aan de vraag hoe deze indicatoren eruitzien, hebben wij ervoor gekozen om de formatie, bezetting en apparaatskosten in absolute getallen op te nemen voor de basisdienstverlening.

Dit geeft het volgende beeld:
Bedragen x € 1.000

Naam indicator	Eenheid	Waarde
Formatie*	2025	119,0
Bezetting*	FTE per 1-1-2025	104,0
Apparaatkosten	Totale lasten uitvoeringskosten basisdienstverlening	13.397
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4%
Overhead	% van totale lasten	49,4%

*Formatie betreft het Formatieplan zover deze is ingevuld door reguliere SGO-medewerkers.

*Bezetting betreft het aantal reguliere SGO-medewerkers

Overhead en onvoorzien

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bedrijfsvoering uitvoeringskosten	6.070	6.514	0	0	0	0
Onvoorzien	0	100	100	100	100	100
Totaal Lasten	6.070	6.614	100	100	100	100
Gerealiseerd resultaat	-6.070	-6.614	-100	-100	-100	-100

Toelichting verschillen

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Vershil
In de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling staat een vereenvoudigd toerekeningsmodel opgenomen. In dit model worden de kosten voor bedrijfsvoering verdeeld over de vier programma's, dit levert hier een voordeel op maar leidt tot een nadeel bij de programma's.	-6.514

Paragraaf Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet.

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo kende geen overgangsrecht, maar trad meteen in werking. De Woo zet in op een versterking en uitbreiding van de actieve openbaarheid:

- Algemene inspanningsplicht om documenten actief openbaar te maken;
- Een aantal categorieën informatie moeten uit eigen beweging verplicht openbaar gemaakt worden. Deze verplichting mag gefaseerd in werking treden;
- Indien er een zwaarwegend algemeen belang geldt, kan het bestuur besluiten toch documenten openbaar te maken;
- In de begroting moet een openbaarheidsparagraaf worden opgenomen waarin aangegeven wordt hoe het bestuur omgaat met de bepalingen uit de Woo.

In 2022 zijn we als Ferm Werk stevig geconfronteerd met de WOB en de WOO middels een aantal verzoeken tot openbaarmaking van de stukken. De laatste verzoeken zijn medio 2023 afgerond. Inmiddels zijn we gestart met de eerste stappen ten aanzien van het openbaar maken van bestuurlijke documenten. Dit project is gestart in 2024. Voor 2025 zal een nadere plan nog opgesteld moeten worden.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover GR Ferm Werk beschikt om niet begrote kosten te dekken. Het eigen vermogen bedraagt € 74.603. Gegeven de afspraken die in de GR zijn gemaakt met betrekking tot een eventueel nadelig saldo, is de weerstandscapaciteit van Ferm Werk optimaal.

Onderstaand de afspraken in de gemeenschappelijke regeling met betrekking tot een batig of nadelig saldo (artikel 26):

1. Batige en nadelige saldi ten opzichte van de begroting zoals blijkt uit de jaarrekening worden met de deelnemers verrekend op de wijze waarop deze kosten in rekening gebracht zijn conform artikel 24.
2. Het algemeen bestuur kan op voorstel van het dagelijks bestuur afwijken van het bepaalde in het eerste lid en besluiten om een batig saldo op de uitvoeringskosten tot een maximum van 10% van de daarvoor begrote kosten toe te voegen aan de egaliseringsreserve van het openbaar lichaam Ferm Werk dan wel een nadelig saldo hieraan te onttrekken. _msocom_1

Inventarisatie van de risico's

We onderscheiden hierbij risico's van aanmerkelijke materiële waarde die niet kunnen worden voorzien. Risico's die wel kunnen worden voorzien, zijn in een voorziening opgenomen op de balans.

Geïventariseerde risico's

1. Ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden.
2. Externe factoren en economische ontwikkelingen
3. Financiële onrechtmatigheid.
4. Personeel.
5. Vergrijzing.
6. Wetswijzigingen

Toelichting op de risico's

Ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden

De ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden is gebaseerd op landelijke verwachtingen (CPB-raming). Lokaal kunnen deze afwijken. Het is moeilijk exact te voorspellen welke impact ze hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden in het werkgebied van Ferm Werk. Dat komt mede door ontwikkelingen als mondiale vluchtelingenstromen die ook invloed hebben op het aantal uitkeringsgerechtigden. Vanwege de mogelijk financiële impact van een grotere instroom dan begroot en verwacht, kan gesteld worden dat het weerstandsvermogen niet afdoende is om een grote stijging op te vangen. Echter is in de GR opgenomen dat de gemeenten die deelnemen in Ferm Werk deze kosten dragen. Met deze bepaling is het risico voor Ferm Werk nihil. Toch worden deze risico's per kwartaal gevolgd en gerapporteerd aan directie en bestuur.

Externe factoren en economische ontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat externe factoren een grote invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering van Ferm Werk. Overheidsingrijpen, bijvoorbeeld als gevolg van een pandemie, energiecrisis of andere crisis kan ervoor zorgen dat maatregelen moeten worden getroffen, activiteiten stil vallen enz. Daarnaast kan een ingreep van de overheid betekenen dat het aantal uitkeringsgerechtigden stijgt. Mogelijk kan dit niet binnen de formatie worden opgevangen moet (tijdelijk) personeel worden aangetrokken.

Financiële onrechtmatigheid

Het verstrekken van (delen van) uitkeringen aan niet rechthebbenden, is de zogeheten financiële onrechtmatigheid. Hiervoor is een AO/IC ingericht die deze risico's voorkomt dan wel verkleint. Aan gemiddeld zo'n 60% van de inwoners van de vier in Ferm Werk deelnemende gemeenten die een beroep doen op een uitkering, wordt geen uitkering verstrekt omdat het recht ontbreekt. In dit zogeheten poorteffect, dat maandelijks wordt gemeten, zit een strenge selectie als het gaat om het voorkomen van onrechtmatigheid. Verstrekkingen van uitkeringen worden getoetst. Ook vindt er periodieke controle plaats volgens een Intern Controleplan. Bevindingen worden met de uitvoering gedeeld en werkwijzen worden indien nodig aangepast. De AO/IC is hiermee adequaat in het verminderen van het genoemde risico. Als wel onrechtmatigheid blijkt te bestaan, zonder dat Ferm Werk dit heeft herkend, geldt het in de GR bepaalde, dat de in Ferm Werk deelnemende gemeenten de kosten dragen van de uitkeringslasten. Het onderkennen, herstellen en reageren op risico's in de bedrijfsvoering van Ferm Werk is een vast onderdeel van de periodieke monitoring en verantwoording aan de directie van Ferm Werk en het Dagelijks Bestuur.

Personeel

De krapte op de arbeidsmarkt kan verloop binnen de organisatie veroorzaken. Vacatures kunnen niet altijd direct opgevuld worden. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat er meer ingehuurd moet worden. De kosten voor inhuur zijn meestal hoger en daar is de personeelsbegroting niet toereikend voor. Indien vacatures niet opgevuld worden, loopt Ferm Werk het risico dat bepaalde doelen niet gerealiseerd kunnen worden.

Vergrijzing

Doordat er geen nieuwe instroom in de Wsw plaatsvindt, neemt het aandeel oudere Sw-werknemers bij Ferm Werk toe. Dit brengt hogere kosten met zich mee door toenemend verzuim en verlaging van de opbrengsten (NTW) door afnemende productiviteit.

Wetswijzigingen

Het kabinet kan gedurende het jaar wetswijzigingen toepassen waar met het opstellen van de begroting geen rekening mee is gehouden. Dit kan de lasten verhogen.

Overige risico's

- Risico op het niet naleven van de AVG.
- Inbreuk door hackers op de netwerkomgeving.
- Niet op orde zijn van de informatiebeveiliging.

- Aanspraken (mogelijk) van cliënten als gevolg van het niet naleven van wettelijke afhandelingstermijnen.

Financiële kengetallen

Kengetallen	Verloop van de kengetallen						
	Begroting 2025-2028	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote		1,02%	5,50%	1,12%	1,12%	1,12%	1,12%
Netto schuldquote gecorrigeerd		1,02%	1,40%	1,12%	1,12%	1,12%	1,12%
Solvabiliteitsrisico		1,02%	1,07%	1,55%	1,55%	1,55%	1,55%
Structurele exploitatieruimte		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

Het BBV schrijft hier 2 vergelijkbare kengetallen voor. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. De schuldenlast wordt uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves.

Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld, maar van een positief saldo. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De berekening is verder identiek aan die van de netto schuldquote.

Solvabiliteitsrisico

Met solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Ferm Werk in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorziën

De algemene dekkingsmiddelen bestaan bij Ferm werk uit het taakveld treasury. Op dit taakveld wordt het renteresultaat zichtbaar van de rentelast van de opgenomen lening bij Bank Nederlandse Gemeenten.

In de begroting 2025-2028 wordt € 100.000 per begrotingsjaar aan onvoorziene lasten begroot. We gaan ervan uit dat er structureel een bedrag nodig is om de organisatie bewegingsruimte te bieden voor het doen van aanpassingen.

Paragraaf financiering

Kredietrisico

Conform de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) dienen uitzettingen uit hoofde van de treasury-taak te worden verricht conform de bepalingen van het verplicht schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Het kredietrisico dat hiermee samenhangt, is gelijk aan het risico op de Nederlandse staat.

Kredietverlening uit hoofde van publieke taak

Niet van toepassing.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet is een door de wet Fido voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een rentetypische looptijd van korter dan een

jaar.

Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting aangehouden. De omvang van de kasgeldlimiet is voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

Zie het volgende overzicht, waarin tevens de renterisiconorm (volgens dezelfde wet Fido) is opgenomen:

Bedragen x € 1.000

Begroting 2025-2028 tabel kasgeldlimiet en renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
Omvang kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
In een bedrag	4.125	4.125	4.125	4.125
Omvang vlottende korte schuld	4.362	4.362	4.362	4.362
Vlottende middelen	3.227	3.227	3.227	3.227
Contante in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	1.134	1.134	1.134	1.134
Toegestane kasgeldlimiet	4.125	4.125	4.125	4.125
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	2.991	2.991	2.991	2.991
Basisgegevens renterisiconorm				
Renteherzieningen op leningen o/g	-	-	-	-
Betaalde aflossingen	-	-	-	-
Rente risico (1+2)	-	-	-	-
Begrotingstotaal	50.311	50.311	50.311	50.311
Het bij Min. Regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	10.062	10.062	10.062	10.062

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op de vaste schulden heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. Deze norm schrijft voor welk deel van de langetermijnleningen (>1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal.

Renteherziening of een nieuwe lening o/g is niet van toepassing in 2025.

Rentelasten- renteresultaat

In 2025 bedragen de verwachte rentelasten € 22.600, namelijk de lasten van 1,13% rente over de per 6 december 2017 opgenomen lening van € 2.000.000 bij de BNG.

De rentebaten bedragen in 2023 € 79.100.

Bedragen x € 1.000

Overzicht renteresultaat	Realisatie 2023	Begroting 2025
Rente spaarrekeningen	-79.115	
Totaal	-79.115	
Rente op leningen o/g	22.600	22.600
Totaal	22.600	22.600

Emu- saldo

Bedragen x € 1.000

Ontwikkeling EMU-Saldo			
Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	0	0	0
3. Mutatie voorzieningen	0	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-Saldo	0	0	0

Paragraaf verbonden partijen

Ferm Werk heeft geen verbonden partijen.

Bijlagen

Verdeelsleutels

De verdeling van de uitvoeringskosten over de deelnemers is gebaseerd op:

a. Voor het programma Inkomensregelingen en Arbeidsparticipatie: het aantal cliënten op 31 december voor de uitkeringsverstrekkingen Participatiewet, IOAW, IOAZ en de aantallen van de garantiebannen loonkostensubsidie per gemeente ten opzicht van het totaal. Hierbij geldt als peildatum: jaarrekening t-2.

b. Voor het programma SW bedrijf & Nieuw beschut: standardeenheden (SE) voor de WSW en fulltime-equivalent (FTE) voor nieuw beschut per gemeente ten opzichte van het totaal. Hierbij geldt als peildatum: jaarrekening t-2.

c. Voor het programma Aanvullende dienstverlening: de directe personele inzet plus toerekening van overhead conform sub d.

d. Voor het onderdeel overhead wordt eerst een verdeling op FTE's naar onderdelen gemaakt (verhouding functies per programma t.o.v. de totale formatie voor de programma's), daarna volgt de sleutel voor het programma. Hierbij geldt als peildatum: de formatievaststelling van het desbetreffende begrotingsjaar.

Bij eventuele nieuwe regelingen zal een verdeling in het jaar van ingang via de P&C cyclus worden besloten.

Tabel 1

Verdeling uitvoeringkosten				
Wat	Montfoort	Oudewater	Woerden	Bodegraven-Reeuwijk
Algemene sleutel	9,15%	7,36%	53,88%	29,61%
Inburgering en Huisvesting statushouders	12,20%	10,12%	47,62%	30,06%
SW-bedrijf en Nieuw Beschut	6,41%	5,98%	72,23%	15,38%
Declaratieregeling en TMZ	13,09%	11,06%	75,85%	
Ondersteuningsfonds				100%
Aanvullende dienstverlening	11,91%	10,02%	63,58%	14,49%

Tabel 2

Verdeling Overhead per programma	
Inkomensregelingen	28,31%
Arbeidsparticipatie	39,94%
Wsw en Beschut Werk	29,41%
Aanvullende dienstverlening	2,34%
	100,00%

Tabel 3
Bedragen x €1.000

Exploitatie		Begroting 2025
Programma Inkomensregelingen		
0335	gemeente Montfoort	384
0589	gemeente Oudewater	309
0632	gemeente Woerden	2.259
1901	gemeente Bodegraven-Reeuwijk	1.242
Totaal Programma Inkomensregelingen		4.194
Programma Arbeidsparticipatie		
0335	gemeente Montfoort	562
0589	gemeente Oudewater	454
0632	gemeente Woerden	3.098
1901	gemeente Bodegraven-Reeuwijk	1.736
Totaal Programma Arbeidsparticipatie		5.850
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut		
0335	gemeente Montfoort	234
0589	gemeente Oudewater	218
0632	gemeente Woerden	2.632
1901	gemeente Bodegraven-Reeuwijk	560
Totaal Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut		3.644
Programma Aanvullende dienstverlening		
0335	gemeente Montfoort	56
0589	gemeente Oudewater	47
0632	gemeente Woerden	298
1901	gemeente Bodegraven-Reeuwijk	68
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening		468
Programma Bedrijfsvoering		
0335	gemeente Montfoort	0
0589	gemeente Oudewater	0
0632	gemeente Woerden	0
1901	gemeente Bodegraven-Reeuwijk	0
Totaal Programma Bedrijfsvoering		0

Kerncijfers per gemeente

Gemeente Woerden

Begrote ontwikkeling aantal cliënten gemeente Woerden

Aantallen gemiddeld	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen	626	615	654	654	654	654
Garantiebanen	58	68	65	68	68	68
Nieuw Beschut	19	22	29	31	34	36
SE WSW	164	167	144	137	133	127

Totaal overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	29.188	27.695	29.269	29.186	29.181	29.029
Baten	29.188	27.695	29.269	29.186	29.181	29.029
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Gemeentelijke bijdrage

In onderstaande tabel is af te lezen wat de gemeente feitelijk moet bijdragen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten					
gemeentelijke bijdrage	25.092	26.521	26.480	26.491	26.367
Gerealiseerd resultaat	25.092	26.521	26.480	26.491	26.367

Programma inkomensregelingen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen IOAW, IOAZ	9.938	10.153	10.951	10.951	10.951	10.951
Loonkostensubsidie	627	683	805	856	886	916
Bbz levensonderhoud en bedrijfskredieten	149	123	135	135	135	135
Bijzondere bijstand	3.906	1.294	1.399	1.399	1.399	1.399
Inkomensregelingen uitvoeringskosten	1.449	1.310	2.259	2.274	2.285	2.300
Totaal Lasten	16.069	13.563	15.550	15.616	15.657	15.702
Baten						
Inkomensregelingen gemeentelijke bijdrage	15.739	13.161	15.219	15.286	15.326	15.371
Inkomensregelingen debiteuren ontvangsten	331	402	331	331	331	331
Totaal Baten	16.069	13.563	15.550	15.616	15.657	15.702
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma arbeidsparticipatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Trajectkosten	174	187	187	187	187	187
Inburgeringstrajectkosten	62	237	221	221	221	221
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten	1.113	1.348	2.686	2.705	2.722	2.748
Inburgering uitvoeringskosten	268	186	412	415	418	420
Totaal Lasten	1.617	1.958	3.506	3.529	3.548	3.577
Baten						
Arbeidsparticipatie gemeentelijke bijdrage	1.617	1.958	3.506	3.529	3.548	3.577
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma Werkbedrijf en Beschut werk

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Loonkosten SW-bedrijf	5.688	5.998	5.623	5.328	5.132	4.799
Loonkosten Nieuw Beschut	545	438	877	964	1.048	1.126
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut	756	1.059	2.632	2.667	2.714	2.743
Totaal Lasten	6.988	7.495	9.132	8.960	8.894	8.668
Baten						
Loonkosten SW-bedrijf	79	0	0	0	0	0
Loonkosten Nieuw Beschut	259	0	311	337	364	391
Netto toegevoegde waarde	2.233	2.201	2.106	2.037	1.995	1.941
SW-bedrijf en Nieuw Beschut gemeentelijke bijdrage	4.416	5.294	6.715	6.585	6.535	6.336
Totaal Baten	6.988	7.495	9.132	8.960	8.894	8.668
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma aanvullende dienstverlening

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Regeling TMZ	91	89	97	97	97	97
Declaratieregeling	548	446	632	632	632	632
Regeling TMZ uitvoeringskosten	48	0	52	52	52	52
Declaratieregeling uitvoeringskosten	106	0	108	108	108	108
JIP uitvoeringskosten	51	0	0	0	0	0
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten	25	24	34	34	34	34
Participatieverklaringstraject	2	0	0	0	0	0
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten	0	151	103	104	104	106
Totaal Lasten	870	711	1.027	1.027	1.027	1.029
Baten						
Aanvullende dienstverlening gemeentelijke bijdrage	870	711	1.027	1.027	1.027	1.029
Aanvullende dienstverlening debiteuren ontvangsten	1	0	0	0	0	0
Totaal Baten	870	711	1.027	1.027	1.027	1.029
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bedrijfsvoering uitvoeringskosten	3.643	3.910	0	0	0	0
Onvoorzien	0	60	54	54	54	54
Totaal Lasten	3.643	3.970	54	54	54	54
Baten						
Bedrijfsvoering gemeentelijke bijdrage	3.643	3.970	54	54	54	54
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overzichten geraamde baten en lasten per taakveld en programma's

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025
Lasten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	15.550
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	3.506
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	9.132
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	992
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	34
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	1.027
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	54
Totaal Programma Bedrijfsvoering	54
Totaal Lasten	29.269
Baten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	15.550
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	3.506
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	9.132
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.027
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	54
Totaal Baten	29.269

Uitsplitsing overhead over taakvelden

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Vershil
Inkomensregelingen: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten, is er een stijging van de gemiddelde uitkeringsprijs. Tevens een verhoging van het aantal uitkeringen.	1.987
Arbeidsparticipatie: conform gewijzigde GR toerekening Overhead	1.548
Begeleide participatie: Loonkosten SW-bedrijf: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Wsw, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met dalend bestand door bereiken pensioenleeftijd. Loonkosten Nieuw Beschut: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Aan de Slag, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met stijgend bestand. Conform gewijzigde GR toerekening Overhead en toelichting algemene financiële uitgangspunten	1.637
Aanvullende Dienstverlening: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten is er een stijging van de kosten voor sport-, internet en school.	300

Overige baten en lasten: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead -6

Overhead: Conform de gewijzigde GR, worden de overheadkosten verdeeld over de programma's. Dit levert hier een voordeel op. -3.910

Totaal **1.556**

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Begrote ontwikkeling aantal cliënten gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Aantallen gemiddeld	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen	320	309	334	334	334	334
Garantiebanen	56	60	63	65	66	68
Nieuw Beschut	6	11	7	7	8	8
SE WSW	32	32	29	28	27	27

Totaal overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	12.605	11.142	12.780	12.810	12.823	12.890
Baten	12.605	11.142	12.780	12.810	12.823	12.890
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Gemeentelijke bijdrage

In onderstaande tabel is af te lezen wat de gemeente feitelijk moet bijdragen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten					
gemeentelijke bijdrage	10.542	12.008	12.048	12.065	12.138
Gerealiseerd resultaat	10.542	12.008	12.048	12.065	12.138

Programma inkomensregelingen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen IOAW, IOAZ	5.495	5.101	6.149	6.149	6.149	6.149
Loonkostensubsidie	468	543	552	574	588	610
Bbz levensonderhoud en bedrijfskredieten	79	84	80	80	80	80
Bijzondere bijstand	2.060	591	644	644	644	644
Inkomensregelingen uitvoeringskosten	577	522	1.242	1.250	1.256	1.264
Totaal Lasten	8.679	6.840	8.666	8.696	8.717	8.747
Baten						
Inkomensregelingen gemeentelijke bijdrage	8.418	6.663	8.405	8.435	8.456	8.486
Inkomensregelingen debiteuren ontvangsten	261	177	261	261	261	261
Totaal Baten	8.679	6.840	8.666	8.696	8.717	8.747
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma arbeidsparticipatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Trajectkosten	120	60	145	145	145	145
Inburgeringstrajectkosten	51	140	168	168	168	168
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten	443	537	1.476	1.487	1.496	1.510
Inburgering uitvoeringskosten	169	121	260	262	264	265
Totaal Lasten	783	858	2.049	2.062	2.073	2.089
Baten						
Arbeidsparticipatie gemeentelijke bijdrage	783	858	2.049	2.062	2.073	2.089
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma werkbedrijf en beschut werk

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Loonkosten SW-bedrijf	1.189	1.286	1.192	1.154	1.110	1.110
Loonkosten Nieuw Beschut	165	119	214	232	248	263
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut	301	422	560	568	578	584
Totaal Lasten	1.655	1.826	1.966	1.954	1.935	1.956
Baten						
Loonkosten SW-bedrijf	15	0	0	0	0	0
Loonkosten Nieuw Beschut	63	0	62	67	72	77
Netto toegevoegde waarde	466	424	449	434	425	413
SW-bedrijf en Nieuw Beschut gemeentelijke bijdrage	1.110	1.403	1.456	1.453	1.438	1.466
Totaal Baten	1.655	1.826	1.966	1.954	1.935	1.956
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma aanvullende dienstverlening

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Regeling TMZ uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0
Ondersteuningsfonds uitvoeringskosten	19	21	23	23	23	23
Declaratieregeling uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0
JIP uitvoeringskosten	0	0	0	0	0	0
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten	18	16	22	22	22	22
Participatieverklaringstraject	0	0	0	0	0	0
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten	0	0	24	24	24	24
Totaal Lasten	36	37	68	68	68	68
Baten						
Aanvullende dienstverlening gemeentelijke bijdrage	36	37	68	68	68	68
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bedrijfsvoering uitvoeringskosten	1.451	1.557	0	0	0	0
Onvoorzien	0	24	30	30	30	30
Totaal Lasten	1.451	1.581	30	30	30	30
Baten						
Bedrijfsvoering gemeentelijke bijdrage	1.451	1.581	30	30	30	30
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld en programma's

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025
Lasten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	8.666
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	2.049
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	1.966
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	46
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	22
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	68
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	30
Totaal Programma Bedrijfsvoering	30
Totaal Lasten	12.780
Baten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	8.666
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	2.049
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	1.966
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	68
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	30
Totaal Baten	12.780

Uitsplitsing overhead over taakvelden

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Verskil
<p>Inkomensregelingen: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten, is er een stijging van de gemiddelde uitkeringsprijs. Tevens een verhoging van het aantal uitkeringen.</p>	1.826
<p>Arbeidsparticipatie: conform gewijzigde GR toerekening Overhead. Het budget voor trajectkosten gaat van 60k naar 145k omhoog. Deze verhoging komt met name door de hoge reiskosten die statushouders maken naar het regionaal ingekochte taalonderwijs. We hebben dit reeds in 2023 kunnen zien. Deze kosten zijn onvermijdelijk en drukken zwaar op het beschikbare budget. In overleg met de gemeente is in de begroting van 2025 uitgegaan van een realistische inschatting van te maken kosten voor de totale doelgroep van Ferm Werk. Deze inschatting kent als vertrekpunt de realisatie van 2023.</p>	1.191
<p>Begeleide participatie: Loonkosten SW-bedrijf: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Wsw, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met dalend bestand door bereiken pensioenleeftijd.</p> <p>Loonkosten Nieuw Beschut: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Aan de Slag, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met stijgend bestand.</p>	140

Conform gewijzigde GR toerekening Overhead en toelichting algemene financiële uitgangspunten

Aanvullende dienstverlening: conform gewijzigde GR toerekening Overhead	55
Overige baten en lasten: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead	6
Overhead: Conform de gewijzigde GR, worden de overheadkosten verdeeld over de programma's. Dit levert hier een voordeel op.	-1557
Totaal	1.661

Gemeente Montfoort

Begrote ontwikkeling aantal cliënten gemeente Montfoort

Aantallen gemiddeld	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen	93	94	97	97	97	97
Garantiebanen	23	24	25	26	26	27
Nieuw Beschut	2	4	2	2	3	3
SE WSW	14	13	12	12	12	12

Totaal overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	4.220	4.058	4.311	4.338	4.357	4.364
Baten	4.220	4.058	4.311	4.338	4.357	4.364
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Gemeentelijke bijdrage

In onderstaande tabel is af te lezen wat de gemeente feitelijk moet bijdragen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten					
gemeentelijke bijdrage	3.837	4.044	4.075	4.096	4.106
Gerealiseerd resultaat	3.837	4.044	4.075	4.096	4.106

Programma inkomensregelingen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen IOAW, IOAZ	1.583	1.552	1.777	1.777	1.777	1.777
Loonkostensubsidie	171	229	198	207	209	218
Bbz levensonderhoud en bedrijfskredieten	-7	48	35	35	35	35
Bijzondere bijstand	679	235	256	256	256	256
Inkomensregelingen uitvoeringskosten	204	184	384	386	388	391
Totaal Lasten	2.630	2.248	2.650	2.661	2.665	2.676
Baten						
Inkomensregelingen gemeentelijke bijdrage	2.574	2.197	2.594	2.606	2.609	2.621
Inkomensregelingen debiteuren ontvangsten	55	52	55	55	55	55
Totaal Baten	2.630	2.248	2.650	2.661	2.665	2.676
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma arbeidsparticipatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Trajectkosten	39	65	65	65	65	65
Inburgeringstrajectkosten	8	61	55	55	55	55
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten	157	190	456	459	462	467
Inburgering uitvoeringskosten	69	48	106	106	107	108
Totaal Lasten	273	363	682	686	690	695
Baten						
Arbeidsparticipatie gemeentelijke bijdrage	273	363	682	686	690	695
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma werkbedrijf en beschut werk

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Loonkosten SW-bedrijf	493	519	484	485	485	467
Loonkosten Nieuw Beschut	43	76	71	79	86	92
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut	106	149	234	237	241	243
Totaal Lasten	642	744	788	800	811	802
Baten						
Loonkosten SW-bedrijf	8	0	0	0	0	0
Loonkosten Nieuw Beschut	20	0	25	27	29	31
Netto toegevoegde waarde	187	170	187	181	177	172
SW-bedrijf en Nieuw Beschut gemeentelijke bijdrage	428	574	577	592	606	599
Totaal Baten	642	744	788	800	811	802
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma aanvullende dienstverlening

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Regeling TMZ	20	13	22	22	22	22
Declaratieregeling	98	101	104	104	104	104
Regeling TMZ uitvoeringskosten	9	0	9	9	9	9
Declaratieregeling uitvoeringskosten	19	0	19	19	19	19
JIP uitvoeringskosten	11	0	0	0	0	0
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten	7	6	9	9	9	9
Participatieverklaringstraject	0	0	0	0	0	0
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten	0	25	19	19	20	20
Totaal Lasten	163	144	182	182	182	182
Baten						
Aanvullende dienstverlening gemeentelijke bijdrage	163	144	182	182	182	182
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bedrijfsvoering uitvoeringskosten	512	550	0	0	0	0
Onvoorzien	0	8	9	9	9	9
Totaal Lasten	512	558	9	9	9	9
Baten						
Bedrijfsvoering gemeentelijke bijdrage	512	558	9	9	9	9
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld en programma's

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025
Lasten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	2.650
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	682
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	788
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	173
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	9
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	182
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	9
Totaal Programma Bedrijfsvoering	9
Totaal Lasten	4.311
Baten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	2.650
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	682
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	788
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	182
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	9
Totaal Baten	4.311

Uitsplitsing overhead over taakvelden

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Vershil
Inkomensregelingen: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten, is er een stijging van de gemiddelde uitkeringsprijs. Tevens een verhoging van het aantal uitkeringen.	402
Arbeidsparticipatie: conform gewijzigde GR toerekening Overhead	319
Begeleide participatie: Loonkosten SW-bedrijf: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Wsw, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met dalend bestand door bereiken pensioenleeftijd. Loonkosten Nieuw Beschut: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Aan de Slag, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met stijgend bestand. Conform gewijzigde GR toerekening Overhead en toelichting algemene financiële uitgangspunten	44
Aanvullende dienstverlening: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead	33
Overhead: Conform de gewijzigde GR, worden de overheadkosten verdeeld over de programma's. Dit levert hier een voordeel op.	-550

Overige baten en lasten: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead	1
Totaal	249

Gemeente Oudewater

Begrote ontwikkeling aantal cliënten gemeente Oudewater

Aantallen gemiddeld	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Uitkeringen	81	89	85	85	85	85
Garantiebanen	13	13	14	15	15	15
Nieuw Beschut	1	2	1	1	2	2
SE WSW	14	14	13	13	13	13

Totaal overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	3.759	3.519	3.625	3.623	3.631	3.648
Baten	3.759	3.519	3.625	3.623	3.631	3.648
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Gemeentelijke bijdrage

In onderstaande tabel is af te lezen wat de gemeente feitelijk moet bijdragen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten					
gemeentelijke bijdrage	3.300	3.413	3.414	3.423	3.443
Gerealiseerd resultaat	3.300	3.413	3.414	3.423	3.443

Programma inkomensregelingen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Inkomensregelingen IOAW, IOAZ	1.365	1.469	1.538	1.538	1.538	1.538
Loonkostensubsidie	93	113	99	108	110	112
Bbz levensonderhoud en bedrijfskredieten	26	21	25	25	25	25
Bijzondere bijstand	677	180	192	192	192	192
Inkomensregelingen uitvoeringskosten	184	167	309	311	312	314
Totaal Lasten	2.347	1.950	2.163	2.173	2.176	2.181
Baten						
Inkomensregelingen gemeentelijke bijdrage	2.324	1.911	2.140	2.150	2.153	2.157
Inkomensregelingen debiteuren ontvangsten	23	39	23	23	23	23
Totaal Baten	2.347	1.950	2.163	2.173	2.176	2.181
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma arbeidsparticipatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Trajectkosten	50	50	50	50	50	50
Inburgeringstrajectkosten	5	44	69	69	69	69
Arbeidsparticipatie uitvoeringskosten	142	172	367	370	372	375
Inburgering uitvoeringskosten	57	37	88	88	89	89
Totaal Lasten	254	302	574	577	580	584
Baten						
Arbeidsparticipatie gemeentelijke bijdrage	254	302	574	577	580	584
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma werkbedrijf en beschut werk

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Loonkosten SW-bedrijf	455	462	473	446	437	437
Loonkosten Nieuw Beschut	21	32	37	45	51	58
Uitvoeringskosten SW-bedrijf en Nieuw Beschut	96	135	218	221	225	227
Totaal Lasten	571	629	728	712	714	723
Baten						
Loonkosten SW-bedrijf	7	0	0	0	0	0
Loonkosten Nieuw Beschut	10	0	15	17	19	22
Netto toegevoegde waarde	200	181	174	169	165	161
SW-bedrijf en Nieuw Beschut gemeentelijke bijdrage	355	448	539	526	529	541
Totaal Baten	571	629	728	712	714	723
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Programma aanvullende dienstverlening

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Regeling TMZ	14	17	15	15	15	15
Declaratieregeling	78	89	92	92	92	92
Regeling TMZ uitvoeringskosten	7	0	8	8	8	8
Declaratieregeling uitvoeringskosten	15	0	16	16	16	16
JIP uitvoeringskosten	4	0	0	0	0	0
Huisvesting statushouders uitvoeringskosten	5	5	7	7	7	7
Participatieverklaringstraject	0	0	0	0	0	0
Aanvullende dienstverlening uitvoeringskosten	0	23	16	16	16	17
Totaal Lasten	123	133	153	153	153	154
Baten						
Aanvullende dienstverlening gemeentelijke bijdrage	123	133	153	153	153	154
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bedrijfsvoering uitvoeringskosten	464	498	0	0	0	0
Onvoorzien	0	8	7	7	7	7
Totaal Lasten	464	505	7	7	7	7
Baten						
Bedrijfsvoering gemeentelijke bijdrage	464	505	7	7	7	7
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld en programma's

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025
Lasten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	2.163
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	574
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	728
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	146
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	7
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	153
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	7
Totaal Programma Bedrijfsvoering	7
Totaal Lasten	3.625
Baten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	2.163
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	574
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	728
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	153
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	7
Totaal Baten	3.625

Uitsplitsing overhead over taakvelden

Toelichting verschil ten opzichte van Begroting 2024	Vershil
Inkomensregelingen: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten, is er een stijging van de gemiddelde uitkeringsprijs. Tevens een verhoging van het aantal uitkeringen.	213
Arbeidsparticipatie: conform gewijzigde GR toerekening Overhead	272
Begeleide participatie: Loonkosten SW-bedrijf: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Wsw, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met dalend bestand door bereiken pensioenleeftijd. Loonkosten Nieuw Beschut: Door de indexeringen zoals genoemd in de Algemene en financiële uitgangspunten CAO Aan de Slag, is er een stijging van de salarislasten. Rekening houdend met stijgend bestand. Conform gewijzigde GR toerekening Overhead en toelichting algemene financiële uitgangspunten	99
Aanvullende dienstverlening: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead	16
Overhead: Conform de gewijzigde GR, worden de overheadkosten verdeeld over de programma's. Dit levert hier een voordeel op.	-498

Overige baten en lasten: Conform gewijzigde GR toerekening Overhead	-1
Totaal	101

Financiële begroting

Totaal overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	49.772	46.414	49.984	49.956	49.991	49.932
Baten	49.772	46.414	49.984	49.956	49.991	49.932
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Totaaloverzicht meerjarig van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Programma Inkomensregelingen					
Lasten	24.601	29.029	29.147	29.215	29.306
Baten	24.601	29.029	29.147	29.215	29.306
Totaal Programma Inkomensregelingen	0	0	0	0	0
Programma Arbeidsparticipatie					
Lasten	3.481	6.812	6.854	6.891	6.944
Baten	3.481	6.812	6.854	6.891	6.944
Totaal Programma Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut					
Lasten	10.693	12.615	12.425	12.354	12.149
Baten	10.693	12.615	12.425	12.354	12.149
Totaal Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	0	0	0	0	0
Programma Aanvullende dienstverlening					
Lasten	1.025	1.429	1.430	1.431	1.433
Baten	1.025	1.429	1.430	1.431	1.433
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	0	0	0	0	0
Programma Bedrijfsvoering					
Lasten	6.614	100	100	100	100
Baten	6.614	100	100	100	100
Totaal Programma Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
Resultaat	0	0	0	0	0

Gronden van de raming

We houden in het jaar 2025 rekening met loon-prijsaanpassingen voor de salarissen van de WSW en de uitkeringen zijn geïndexeerd. In de uitvoeringskosten hebben we rekening gehouden met een loonstijging van 5,8% en het prijsindexcijfer voor de overige lasten. Meerjarig hebben we de Wsw-afbouw laten zien en de opbouw van Nieuw Beschut en Garantiebanen omdat deze redelijk stabiel is. In de beleidsbegroting zijn de aantallen meerjarig weergegeven die als grondslag voor deze raming gebruikt zijn. Het betreft dan het aantal uitkeringsgerechtigden, garantiebanen, medewerkers Nieuw Beschut en WSW.

Geraamde incidentele lasten en baten in de meerjarenraming 2025-2028

In de begroting 2025-2028 zijn geen incidentele baten en lasten meegenomen.

Geraamde incidentele lasten en baten in de begroting 2025

Bedragen x € 1.000

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting 2025
Incidentele baten	0
Totaal incidentele baten	0
Incidentele lasten	0
Totaal incidentele lasten	0

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er zijn in 2025 geen beoogde structurele toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves.

Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

In de begroting 2025 wordt het bestaande beleid van 2024 voortgezet. Zie verder de gronden van de raming.

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Materiële vaste activa investeringen met een economisch nut	600	600	600	600
Financiële vaste activa	500	500	500	500
Vlottende activa	4.100	4.100	4.100	4.100
Totale activa	5.200	5.200	5.200	5.200
Eigen vermogen	75	75	75	75
Voorzieningen	350	350	350	350
Vaste schulden	2.000	2.000	2.000	2.000
Vaste passiva	1.900	1.900	1.900	1.900
Vlottende passiva	875	875	875	875
Totale passiva	5.200	5.200	5.200	5.200

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Bedragen x € 1.000

Begroting 2024-2027	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Jaarlijks terugkerende verplichting arbeidskosten	788	894	900

Investerings

In 2025 zal een aantal bedrijfsmiddelen nieuw aangeschaft of vervangen moeten worden om de lopende bedrijfsprocessen door te laten gaan en bestaand beleid te kunnen handhaven. Daarnaast hebben we te maken met bepaalde wetgeving (Arbo, milieu) die ons verplichten bepaalde middelen aan te schaffen. Het is geen automatisme activa direct te vervangen nadat de oude investeringen volledig zijn afgeschreven. Uiteraard worden eerst nut en noodzaak afgewogen.

Financiering

De financiering is ongewijzigd geregeld conform artikel 24 en 26 van de gemeenschappelijke regeling. Hierdoor komt het saldo van het openbaar lichaam uit op "nul". De financiering is solide.

Verloop reserves en voorzieningen

In 2025 zijn er geen reserves en geen voorzieningen in de begroting opgenomen.

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld en programma's

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025
Lasten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	29.029
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	6.812
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	12.615
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.357
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	72
Totaal Programma Aanvullende dienstverlening	1.429
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	100
Totaal Programma Bedrijfsvoering	100
Totaal Lasten	49.984
Baten	
Programma Inkomensregelingen	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	29.029
Programma Arbeidsparticipatie	
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	6.812
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	12.615
Programma Aanvullende dienstverlening	
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.429
Programma Bedrijfsvoering	
Taakveld 0.4 Overhead	100
Totaal Baten	49.984

Gronden van meerjarenraming

We hebben ervoor gekozen om de indexeringen van salarissen en bedrijfslasten meerjarig niet door te rekenen. Dit heeft verband met het feit dat deze indexeringen niet voorspelbaar zijn en de cijfers niet betrouwbaar zijn. Meerjarig hebben we alleen de Wsw-afbouw laten zien en de opbouw Nieuw Beschut en Garantiebanen omdat deze redelijk stabiel is. In de beleidsbegroting zijn de aantallen meerjarig weergegeven die als grondslag voor deze raming gebruikt zijn.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen in de reserves

Er zijn in de meerjarenraming vanaf 2025 geen beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Investerings

De financiering is ongewijzigd geregeld conform artikel 24 en 26 van de gemeenschappelijke regeling. Hierdoor komt het saldo van het openbaar lichaam in alle jaren uit op "nul".

Verloop voorzieningen en reserves

In de meerjarenraming 2025-2028 zijn geen reserves en geen voorzieningen in de begroting of op de balans opgenomen.

